

Til lovforslag nr. L 6. Betænkning afgivet af Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik den 9. december 2003

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af udlændingeloven

(Ændring af reglerne om tilknytningskrav ved ægtefællesammenføring og styrket indsats mod ægteskaber, der indgås mod eget ønske)

[af integrationsministeren (Bertel Haarder)]

1. Ændringsforslag

Integrationsministeren har stillet 1 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 8. oktober 2003 og var til 1. behandling den 22. oktober 2003. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Udvalget for Udlændinge- og Integrationspolitik.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 4 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og integrationsministeren sendte den 25. september 2003 dette udkast til udvalget, jf. alm. del – bilag 408, folketingsåret 2002-03. Den 13. oktober 2003 sendte integrationsministeren de indkomne høringssvar samt et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget skriftlige henvendelser fra Dansk-Nordisk Modstandsbevægelse og Anders Hede, Huset Mandag Morgen. Integrationsministeren har over for udvalget kommenteret henvendelsen fra Dansk-Nordisk Modstandsbevægelse.

Deputationer

Endvidere har følgende mundtligt over for udvalget redegjort for deres holdning til lovforslaget:

Line Bøgsted,
Dansk-Nordisk Modstandsbevægelse og
Dokumentations- og rådgivningscenteret om
racediskrimination (DRC).

Spørgsmål

Udvalget har stillet 34 spørgsmål til integrationsministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret. Nogle af udvalgets spørgsmål og integrationsministerens svar herpå er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

3. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (S, V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med det stillede ændringsforslag.

Socialdemokratiets medlemmer af udvalget vil indrette udlændinge-, asyl- og integrationspolitikken, så den tjener integrationen bedst muligt. Der skal være balance mellem udlændinges ret til at tage bopæl i Danmark og det danske samfunds chance for at håndtere integrationen.

Under valgkampen til folketingsvalget i november 2001 sagde Socialdemokraterne således, at vi vil arbejde for et samfund, hvor antidemokratiske, autoritære eller kvindeundertrykkende holdninger ikke får lov til at brede sig.

Det kræver både påvirkning af holdninger, stærk støtte og opbakning til unge, der ønsker at være mønsterbrydere, samt lovgivning at nå denne målsætning. Socialdemokraterne ønsker at stoppe tvangsægteskaber, men også at begrænse de frivillige, men arrangerede ægteskaber med en person fra hjemlandet.

Selv om Socialdemokraterne bestemt ikke støtter alle elementer i den nuværende udlændingelov, der blev vedtaget i Folketinget sidste år, har vi hele tiden støttet 24-års-reglen og tilknytningskravet i loven. Men vi forventede, at regeringens udformning af tilknytningskravet ville føre til en lang række af vilkårlige afslag. Samtidig forudså Socialdemokraterne, at tilknytningskravet ville forhindre mange udlandsdanskere i at vende hjem til Danmark med deres ægtefælle.

Da denne forudsigelse holdt stik, krævede Socialdemokraterne, at integrationsministeren skulle finde en løsning for disse familier, som aldrig har været målgruppen for den styrkede indsats mod tvangsægteskaber. Resultatet blev forliget bag nærværende lovforslag.

Socialdemokraterne stemmer således for lovforslaget, fordi det er en lempelse af tilknytningskravet for alle, der har været danske statsborgere eller bosiddende i Danmark i mere end 28 år. Samtidig er det en målretning af indsatsen mod tvangsægteskaber.

Det er Socialdemokraternes opfattelse, at lovforslaget med ministerens ændringsforslag vil afbøde en række problemer ved tilknytningskravet, hvis udformning og tolkning vi dog fortsat vil følge nøje.

Socialdemokraterne er meget tilfredse med, at det under forhandlingerne om forliget bag lovforslaget blev tilkendegivet fra regeringen, at man ville drøfte aktive tiltag, som skal forhindre og afbøde konsekvenserne af tvangsægteskaber. Det drejer sig om flere etniske rådgivere, som kan tage ud og mægle i de familier, hvor en ung er ved at blive presset ind i et ægteskab, samt flere midlertidige og permanente bosteder til de kvinder, der bryder ud af et voldeligt ægteskab, og til de unge, som bliver forvist eller stikker af fra deres familier, fordi de ikke vil giftes med en fremmed.

Socialdemokraterne pointerede allerede ved 1. behandlingen af lovforslaget, at adopterede, der kommer til landet som børn, ikke sidestilles med

danskfødte børn på samme alder, hvis lovforslaget blev vedtaget i uændret form. De skal opfylde tilknytningskravet, indtil de har haft ophold i 28 år og ikke kun indtil det fyldte 28. år, selv om de har været danske statsborgere siden adoptionen.

Derfor er Socialdemokraterne meget tilfredse med, at integrationsministeren har lyttet til vores bekymringer og stillet et ændringsforslag, som sidestiller adoptivbørn med jævnaldrende danskfødte børn. Dette ændringsforslag støtter vi.

Socialdemokraterne har noteret sig, at ministeren i svaret på spørgsmål nr. 6, der er optrykt som bilag til betænkningen, tilkendegiver, at:

»Det problem, som ændringsforslaget sigter på at løse, vil kun være aktuelt i ganske få tilfælde. Adoptivbørn, der er kommet hertil som små og er opvokset her i landet, vil således i almindelighed i praksis kunne opfylde tilknytningskravet, såfremt de måtte ønske at få en udenlandsk ægtefælle til Danmark. Ophold uden for Danmark forud for adoption fratrækkes ikke ved denne vurdering, ligesom det udenlandske adoptivbarn sjældent vil have bevaret en kontakt til hjemlandet. De pågældende vil derfor kun i meget få tilfælde kunne have problemer med tilknytningskravet.«

Socialdemokraterne noterer sig ministerens tilkendegivelse af, at årene forud for en adoption ikke fratrækkes ved vurdering af tilknytning, men mener fortsat, at ændringsforslaget er berettiget, da ministeren erkender, at problemet er aktuelt i »få tilfælde«.

Socialdemokraterne accepterer stramningerne omkring fætter-kusine-ægteskaber, fordi fætter-kusine-ægteskaber – og ikke mindst et mønster af gentagne fætter-kusine-ægteskaber – forekommer i netop de kulturer, hvor der ligger et sådant forventningspres på unge, at de ikke ubetinget har deres personlige, frie vilje til at vælge en ægtefælle. Når de unge ikke magter at protestere, fordi konsekvenserne vil være uoverskuelige, finder Socialdemokraterne det relevant, at reglerne strammes, så der sendes endnu et signal til forældre og familie om, at et ægteskab kun er lovligt, når det indgås af egen fri vilje.

Socialdemokraterne vil fortsat følge området tæt, herunder holde øje med, om der i lovens implementering sker en ud over lovens intention yderligere administrativ opstramning.

Et *mindretal* i udvalget (SF, RV og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil redegøre for sin stilling til det stillede ændringsforslag ved 2. behandling.

Socialistisk Folkepartis og Enhedslistens medlemmer af udvalget kan ikke støtte lovforslaget, hvilket næppe er nogen overraskelse. Det søges solgt til befolkningen som en hjælpende hånd til nogle unge piger, der bliver tvunget til at indgå ægteskab mod deres vilje. Men nøgternt betragtet ser det kun dagens lys, fordi regeringens og Dansk Folkepartis renommé led alvorlig skade efter sommerens stormvejr, hvor mange frustrerede danskere, som bor i udlandet, protesterede over, at de blev forhindret i at kunne slå sig ned herhjemme med deres udenlandske ægtefælle.

Efter SF's og EL's opfattelse er lovforslaget kort sagt et *nødværgesforslag*, og man får nu se, om regeringen får held til at bilde befolkningen ind, at den har lyttet til protesterne. SF og EL har i den sammenhæng bemærket sig det hørings-svar, som er kommet fra Institut for Menneskerettigheder, hvori der skrives:

»Danske statsborgere vil imidlertid efter vedtagelsen af dette lovforslag fortsat opleve begrænsninger i retten til at opholde sig i Danmark, når deres ægtefælle er udlænding. Tilknytningskravet vil fortsat gælde for alle statsborgere under 28 år og for personer, som ikke har haft mindst 28 års lovlig og sammenhængende ophold i landet.«

Danske statsborgere vil altså fortsat blive ramt. Så meget for Dansk Folkepartis, Venstres og Det Konservative Folkepartis bekymring for danske statsborgere – en bekymring, som Socialdemokratiet føler et uforståeligt tvingende behov for at hjælpe regeringen med at få ryddet af vejen.

Efter SF's og EL's opfattelser er der tale om *hovsaløsninger*, og det understreges af, at regeringen under udvalgsarbejdet har måttet stille et ændringsforslag til sit eget lovforslag for at komme adopterede i møde, et nødvendigt ændringsforslag, som – hvis ikke det havde drejet sig om »damagecontrol« – burde have været forudset.

Regeringens folkelige salgsstrategi er imidlertid at få selve det oprindelige lovforslag til at se ud, som om man gør noget rigtig seriøst ved tvangsægteskaber. Imidlertid er det efter vores opfattelse sigende om denne indsats, at når man læser bemærkningerne til lovforslaget, har den

succésrate på 17 tilfælde, hvor udlændingemyndighederne har givet afslag på familiesammenføring med henvisning til, at der var tale om tvangsægteskaber. Det er naturligvis 17 for mange, men immervæk også drakoniske forholdsregler at sætte i værk, når man tænker på, at reglerne vil ramme ganske mange flere, som ikke er tvunget til ægteskab mod deres vilje, men gifter sig af kærlighed.

Efter SF's og EL's opfattelse er det ikke ligegyldigt med de tilfælde, hvor unge udsættes for tvang og pres til at indgå ægteskab mod deres vilje. Tværtimod. Vi har derfor tidligere fremsat forslag om støtte til ofrene, først og fremmest ved at gøre dem stærke nok til at forhindre, at de bliver ofre, og derefter, hvis det ulykkelige alligevel skulle ske, at de bliver ofre, da at give dem mulighed for at bryde ud af den situation.

Regeringen har tidligere udsendt et handlingsprogram med forslag til initiativer på dette område. Efter vores opfattelse indeholder det flere gode elementer, som minder om initiativer, vi tidligere har bragt frem. Vi kan naturligvis kun bifalde, at regeringen også er nået til den erkendelse. Men vi kan ikke støtte initiativer som dette lovforslag, der ikke tjener andet formål end at genere folk, som gerne vil giftes af kærlighed.

Tvangsægteskaber er et problem, men efter SF's og EL's opfattelse skal disse ægteskaber ikke bekæmpes ved at indføre en lovgivning, der de facto betyder diskrimination af en bestemt gruppe, hvoraf mange intet har at gøre med tvangsægteskaber. Vi ved jo godt, hvem denne gruppe er, for ministeren forsømmer ingen lejlighed til at udpege, hvem han taler om: Det er tyrkerne og pakistanerne.

Med i købet på det her forsøg fra regeringens side på at reparere lidt på sommerens skrammede image følger et par andre forslag, f.eks. indførelse af omvendt bevisbyrde, et retsprincip, som man i andre sammenhænge ellers afviser.

Dette nye princip sættes i kraft i en ægteskabs-sag, hvis der søges familiesammenføring i familier, hvor der tidligere har været givet tilladelser til familiesammenføring. I de tilfælde anses den nye ansøgning for at være udtryk for et tvangsægteskab, altså indføres der forhåndsformodninger som grundprincip, en i denne sammenhæng juridisk nyskabelse, jf. ministerens var på spørgsmål nr. 10.

Oven i disse forslag kommer der så et par forslag, som »smutter med«, nu hvor regeringen alligevel er i gang: Man lægger hindringer i vejen for flytninges mulighed for at blive familiesammenført med en ægtefælle fra flygtlandet, og man kriminaliserer noget for en gruppe borgere, som er tilladt for en anden, nemlig de såkaldte fætter-kusine-ægteskaber.

Der er efter SF's og EL's opfattelse næppe tvivl om, at med disse forslag vil ministeren være i stand til i løbet af kort tid at fremlægge en statistik over tvangsægteskaber, som siger spar to til alt, og som viser, hvor slemt det står til med tvangsægteskaber. Men sagen er, at de problemer, der er med, at nogle unge tvinges til ægteskab mod deres vilje, kræver en seriøs indsats og ikke hovsa-lovgivning, hvis virkning vil være til stor gene for massevis at unge mennesker, der ønsker at gifte sig af egen fri vilje. På den måde retter regeringen og dens flertal af Dansk Folkeparti og Socialdemokratiet bager for smed, og det bliver ikke med SF's og EL's støtte.

Det Radikale Venstres medlem af udvalget har følgende bemærkninger:

»Enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin kommunikation.«

(En forfatning for Europa, Artikel II-7)

»Enhver forskelsbehandling på grund af køn, race, farve, etnisk eller social oprindelse, genetiske anlæg, sprog, religion eller tro, politiske eller andre anskuelser, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel, handicap, alder, seksuel orientering eller ethvert andet forhold er forbudt.«

(En forfatning for Europa, Artikel II-21)

»Unionen respekterer den kulturelle, religiøse og sproglige mangfoldighed.«

(En forfatning for Europa, artikel II-22)

Dette lovforslag handler om at fremme en bestemt levemåde blandt landets borgere. I lovforslaget kan borgerne se, hvordan de skal gebærde sig, hvis de skal have statens velsignelse af deres ægteskab. Du er mest sikker på denne velsignelse:

- hvis du er født i Danmark,
- hvis du har haft et længerevarende og indgående bekendtskab forud for ægteskabets indgåelse,

- hvis du har samlevet forud for ægteskabets indgåelse,
- hvis du ikke ønsker ægteskab med en nærtbeslægtet (f.eks. næstsøskende),
- hvis der ikke er andre i din familie, som har fået familiesammenføring med en ægtefælle fra udlandet,
- hvis du arrangerer din bryllupsfest selv.

Man kan selvfølgelig »vælge« at se stort på disse regler. Men det er klogt at følge dem, hvis man vil være sikker på at kunne bo sammen med en udenlandsk ægtefælle i Danmark.

Regeringen ophøjer med lovforslaget en bestemt levemåde og sandsynligvis en meget tidsbestemt og kulturbestemt norm til lov.

Ordet frihed forekom 11 gange i statsministerens åbningstale i 2003. Er der noget område, hvor frihed er vigtigere end netop på de områder, der lige er omtalt? Hvorfor skal staten fastsætte, hvordan et bryllup skal arrangeres? Hvorfor skal jeg straffes for, at min søster også ville giftes med en fra udlandet? Hvorfor skal staten blande sig i noget så livsnært, så privat, så intimt? Hvad er det, regeringen mener, når den siger mere frihed og mere frit valg?

Det Radikale Venstre kan ikke støtte lovforslaget. Det kan vi ikke, fordi det er i strid med de grundlæggende værdier for det danske demokrati, og fordi vi mener, loven er i strid med menneskerettighederne og grundlovens § 70 - hvis ikke lovens bogstav, så dens ånd. I grundlovens § 70 står der, at der ikke må diskrimineres på baggrund af afstamning. Vi er imod, at mens danskere kan gifte sig med en udlænding og kan gifte sig med en kusine, så er det pr. definition mistænkeligt, hvis man gifter sig med en udenlandsk kusine. Det er diskriminerende mod alle, som har familiære forbindelser uden for landet grænser!

Vi er imod, at der lovgives gennem bemærkninger. Det må fremgå klart af lovteksten, hvad borgerne (og embedsmændene) har at rette sig efter.

Vi er imod, at loven mangler gennemsigtighed og klarhed. Det er ikke en retsstat værdigt at overlade det til embedsmændenes skøn, hvorvidt borgernes livsstil berettiger dem til at bo i deres eget land eller ej.

Vi er imod den omvendte bevisbyrde, især inden for et område med meget ringe ankenuligheder.

Bet. o. lovf. vedr. udlændingeloven

Vi er imod de besynderlige »formodningsregler«, som ministeren selv anerkender, at der ikke er præcedens for i dansk lov!

Vi er imod, at danske statsborgere fortsat skal forhindres i at gifte sig og bosætte sig her i landet med den, de vil. Hvis et ægtepar kan forsørge sig selv og den ægtefællesammenførte er parat til at lade sig integrere, skal staten ikke blande sig.

Vi er imod, at danske statsborgere med anden etnisk baggrund reelt stilles langt dårligere end etniske danskere.

Vi er imod, at ordet stamtræ overhovedet skal optræde i det moderne Danmarks lovgivning.

Vi beklager, at regeringen med lovforslaget gør op med den tradition, der altid har sikret ligestilling mellem danske statsborgere og medlemmer af det danske mindretal syd for grænsen. På trods af ministerens mange forsikringer om, at så længe der sidder en sønderjyde som integrationsminister, behøver ingen at bekymre sig, er der som mindretalsdansk grund til at være på vagt. Fra nu af skal også medlemmer af det danske mindretal i Sydslesvig opfylde tilknytningskravet, hvis de ikke har været danske statsborgere eller boet i Danmark i 28 år.

Vi er imod, at det nærmest er umuligt for flygtninge og indvandrere at få familiesammenføring.

Vi er imod, at man, hvis andre i ens familie har indgået ægteskab med en udlænding, som udgangspunkt er under mistanke.

Vi er imod, at et så alvorligt problem som tvangsægteskaber bruges som undskyldning for en fremmedangst politik. Hvis man mener, at ægteskaberne skal reguleres, må det ske via ægteskabslovgivningen, ikke udlændingelovgivningen!

Vi er imod, at purunge danske statsborgere med anden etnisk baggrund af deres familie tvinges til at forlade Danmark for at blive tvangsgiftet i forældrenes hjemland. Den danske stat har ansvar for at beskytte sine borgere, herunder selvfølgelig at sikre, at der rejses sag mod dem, som medvirker til tvangsægteskabets indgåelse. Det danske stat gør sig skyldig i ansvarsforflygtigelse, når ofre landsforvises frem for at støttes.

Vi er imod diskriminationen, den manglende retssikkerhed og den manglende frihed til som borger i Danmark selv at kunne bestemme, hvordan man vil leve sit liv.

Vi beklager dybt, at Danmark med dette lovforslag endnu engang skriver sig ud af det europæiske samarbejde på udlændingeområdet. Med lovforslaget lægges der op til en ny form for opholdsshopping inden for EU-landene. Danske statsborgere, som ikke kan få ægtefællesammenføring i Danmark, kan tage til et andet EU-land, arbejde der i en kort periode og derefter vende tilbage til Danmark med deres udenlandske familie. Som EU-borger har man *ret* til ægtefællessammenføring. Som EU-borger har man *ret* til at leve sammen med sin familie i Danmark. Det har man ikke som dansk statsborger.

Det moderne Danmark er født af opgøret med et samfund, hvor staten kunne blande sig i borgernes privatliv, hvor slægt og blodsbandt bandt det enkelte menneske på hænder og fødder. I kampen mod indvandrerens såkaldte middelalderlige traditioner vender Danmark selv tilbage til traditioner, som hører fortiden til. I kampen mod »dem«, mister vi noget af det, som mere end 150 års kamp har ført til: individets frihed, retten til selv at vælge, hvem man vil dele sit liv med, retten til privatliv, retten til at være individ.

Et *andet mindretal* i udvalget (KD) indstiller lovforslaget til *forkastelse* ved 3. behandling og vil stemme imod det stillede ændringsforslag.

Kristendemokraternes medlem af udvalget har nogle grundlæggende betænkeligheder ved lovforslaget. Først og fremmest finder vi i partiet det dybt problematisk, at der nu foretages yderligere stramninger over for en bestemt befolkningsgruppe, der forskelsbehandles. Regeringen fremsætter under påskud af at ville tvangsægteskaberne til livs et lovforslag, der i den grad forskelsbehandler og fører til yderligere stigmatisering af de etniske minoriteter, som befinder sig i Danmark.

Der er ifølge rapporten »Integrationsforskning i Danmark 1980-2002« tre grundlæggende årsager til, at indvandrere har en tradition for at gifte sig med personer fra egen etnisk gruppe. For det første har de ønsket om at bevare en bestemt kulturel identitet, som ofte handler om religion. For det andet vil de undgå kulturelt betingede konflikter inden for en nyetableret familie og mellem familiegenerationerne. For det tredje spiller det ind, at danskere har en høj skilsmisseprocent. Disse er alle nogle ganske legitime grunde til at vælge en partner inden for ens egen etniske gruppe, og de er overvejelser, som ingen kan

gøre sig fri for, når ens børn skal finde en livsledsager. Samtidig understreger rapporten, at tendensen i dag er, at flere etniske minoriteter selv får lov at vælge deres ægtefælle uden påvirkning fra familien. Udviklingen går derfor i den rigtige retning, men integration tager tid.

Reglen om, at tilknytningskravet frafaldes, hvis man har haft dansk indfødsret i 28 år, målretter ikke indsatsen mod tvangsægteskaber. Det er svært at få øje på logikken bag 28-års-grænsen. Danske statsborgere vil efter vedtagelsen af dette lovforslag fortsat opleve begrænsninger i retten til at opholde sig i Danmark, når deres ægtefælle er udlænding. Institut for Menneskerettigheder skriver i sit hørings svar: »Kravet om 28 års indfødsret betyder en de-facto forskelsbehandling mellem statsborgere, som har erhvervet statsborgerskab ved fødslen og statsborgere, som har erhvervet statsborgerskab senere. En sådan forskelsbehandling er usædvanlig for dansk ret og efter Institutets opfattelse principielt betænkelig.«

I et retssamfund kan det ikke være rigtigt, at en persons retstilling kan forringes af giftermål. Reglerne for de såkaldte fætter-kusine-ægteskaber er uacceptable. Det er ikke ulovligt at gifte sig i Danmark med sin fætter eller kusine, derfor kan KD ikke være med til at mistænkeliggøre borgere, der vælger ægtefælle inden for lovens rammer. Ellers forbliver det fortsat et spørgsmål om »os« og »dem«. »Vi« må godt, men »I« må ikke.

Det er stærkt betænkeligt, når man indfører en så bred skønsudøvelse hos myndighederne, som formodningsreglen i lovforslagets § 1, nr. 2, lægger op til. Forudsigeligheden i sager om familiesammenføring er allerede dybt problematisk, og det er umuligt ud fra retningslinjer i lovforslaget at vurdere, hvornår myndighederne med de nye regler skal anse det for tilstrækkelig godtgjort, at der rent faktisk er tale om et ægteskab indgået efter eget ønske.

Kristendemokraterne så gerne et fokusskift væk fra stramninger over for indvandring hen mod en helhedsorienteret løsning af problemet, hvor institutioner som socialcentre og krisecentre samt uddannelses- og sundhedssystemet indgår aktivt i arbejdet for at forebygge tvangsægteskaber. Endelig ønsker vi en målrettet indsats på uddannelsesområdet, især over for kvinder med minoritetsbaggrund.

Kristendemokraterne finder lovforslaget uhensigtsmæssigt og dybt problematisk, fordi man i en erklæret hensigt om at ramme et ukendt antal tvangsægteskaber generelt forringer retstillingen for en stor gruppe borgere i det danske samfund.

Kristendemokraterne må blot konkludere, at der ligger nogle bevæggrunde bag lovforslaget, som i sin helhed går ud på at begrænse familiesammenføring af bestemte befolkningsgrupper.

Tjóðveldisflokkurinn, Inuit Ataqatigiit og Siimut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Ændringsforslag

Af *integrationsministeren*, tiltrådt af et *flertal* (S, V, DF og KF):

Til § 1

1) Nr. 1 affattes således:

»1. § 9, stk. 7, affattes således:

»Stk. 7. Opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 1, litra a, når den herboende person ikke har haft dansk indfødsret i 28 år, og efter stk. 1, nr. 1, litra b-d, kan, medmindre ganske særlige grunde taler derimod, kun gives, såfremt ægtefællernes eller samlevernes samlede tilknytning til Danmark er større end ægtefællernes eller samlevernes samlede tilknytning til et andet land. Herboende personer med dansk indfødsret, der er adopteret fra udlandet inden det fyldte 4. år, og som senest i forbindelse med adoptionen har erhvervet dansk indfødsret, anses for at have haft dansk indfødsret fra fødslen.«

[Ligestilling af adopterede inden det fyldte 4. år med personer, der har haft dansk indfødsret fra fødslen]

Bemærkninger

Til nr. 1

Ved lovforslaget foreslås det, at udlændingelovens § 9, stk. 7, ændres således, at opholdstil-

ladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, litra a, når den herboende person ikke har haft dansk indfødsret i 28 år, og efter § 9, stk. 1, nr. 1, litra b-d, medmindre ganske særlige grunde taler derimod, kun kan gives, såfremt ægtefællernes eller samlevernes samlede tilknytning til Danmark er større end ægtefællernes eller samlevernes samlede tilknytning til et andet land.

Med ændringsforslaget foreslås det, at herboende personer med dansk indfødsret, der er adopteret fra udlandet inden det fyldte 4. år, og som senest i forbindelse med adoptionen har erhvervet dansk indfødsret, i relation til den ved lovforslaget foreslåede lempelse af tilknytningskravet anses for at have haft dansk indfødsret fra fødslen og dermed omfattes af fritagelsen for opfyldelse af tilknytningskravet ved ægtefællesammenføring.

På baggrund af den særlige situation, som adoptivbørn, der kommer her til landet som mindre børn, befinder sig i, hvor de pågældende ofte er uden familiemæssig eller anden tilknytning til oprindelseslandet, samt hvor adoptivbørn i øvrigt opnår en retsstilling som adoptanternes biologiske børn – og under hensyn til tilkendegivelserne fra flere politiske ordførere under Folketingets 1. behandling af lovforslaget – findes det således hensigtsmæssigt, at herboende personer med dansk indfødsret, der er adopteret fra udlandet inden det fyldte 4. år, og som senest i forbindelse med adoptionen har erhvervet dansk indfødsret, i relation til den ved lovforslaget foreslå-

ede mulighed for fritagelse for tilknytningskravet ved ægtefællesammenføring, når den herboende har haft dansk indfødsret i 28 år, anses for at have haft dansk indfødsret fra fødslen.

Den nu foreslåede affattelse af udlændingelovens § 9, stk. 7, indebærer fortsat en lempelse – i form af fritagelse for opfyldelse af tilknytningskravet ved ægtefællesammenføring – for alle, der har haft dansk indfødsret i 28 år.

Den nu foreslåede affattelse af bestemmelsen indebærer i den forbindelse endvidere, at herboende personer med dansk indfødsret, der er adopteret fra udlandet inden det fyldte 4. år, og som senest i forbindelse med adoptionen har erhvervet dansk indfødsret, anses for at have haft dansk indfødsret fra fødslen. De pågældende vil derfor allerede fra det fyldte 28. år generelt blive fritaget fra at skulle opfylde tilknytningskravet i forbindelse med ægtefællesammenføring, såfremt de pågældende uden afbrydelse har haft dansk indfødsret siden erhvervelsen heraf i forbindelse med adoptionen.

Ved at vælge en aldersgrænse på fire år sikres det, at hovedparten af alle udenlandske adoptivbørn, der kommer til Danmark og ved adoptionen erhverver dansk indfødsret, bliver sidestillet med børn født af danske forældre. Herudover gælder det, at jo yngre det udenlandske adoptivbarn er ved ankomsten til Danmark, jo mindre tilknytning til og erindring om oprindelseslandet vil barnet som udgangspunkt have.

Birthe Rønn Hornbech (V) Irene Simonsen (V) Bodil Kornbek (KD) Marianne Pedersen (V)

Jørgen Winther (V) fmd. Peter Skaarup (DF) Jesper Langballe (DF) Else Theill Sørensen (KF)

Lars Barfoed (KF) Lotte Bundsgaard (S) Sophie Hæstorp Andersen (S) Morten Bødskov (S)

Anne-Marie Meldgaard (S) nfm. Marie Daugaard (SF) Elsebeth Gerner Nielsen (RV)

Søren Søndergaard (EL) Karen J. Klint (S)

Tjóðveldisflokkurin, Inuit Ataqatigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	55*	Enhedslisten (EL)	4
Socialdemokratiet (S)	52	Kristendemokraterne (KD)	4
Dansk Folkeparti (DF)	22	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	16	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	12	Siumut (SIU)	1
Det Radikale Venstre (RV)	9	Uden for folketingsgrupperne (UFG)	2

* Heraf 1 medlem valgt på Færøerne

Bilag 1

Oversigt over bilag vedrørende L 6

Bilagsnr.	Titel
1	Høringssvar, fra integrationsministeren
2	Supplerende høringssvar, fra integrationsministeren
3	Høringssvar og høringsnotat, fra integrationsministeren
4	Forslag til tidsplan for udvalgets arbejde med lovforslaget
5	Spm. 1 om kontrol med samliv m.m., til integrationsministeren Spm. 2, om ansatte i den offentlige forvaltning har pligt til at politianmelde ulovligheder, til integrationsministeren Spm. 3 om antal politianmeldelser på baggrund af mistanke om ulovligheder, til integrationsministeren Spm. 4 om antal tiltalerejsninger om tvangsægteskaber, til integrationsministeren
6	Supplerende høringssvar, fra integrationsministeren
7	Supplerende høringssvar, fra integrationsministeren
8	Henvendelse af 29/10-03 fra Anders Hede, Huset Mandag Morgen
9	Henvendelse af 5/11-03 fra Dansk-Nordisk Modstandsbevægelse
10	Spm. 5 om kommentar til henvendelse af 5/11-03 fra Dansk-Nordisk Modstandsbevægelse, til integrationsministeren
11	Spm. 6, om adoptivbørn er ligestillet med danske børn og hvis ikke, anmodning om teknisk bistand til et ændringsforslag, til integrationsministeren
12	Spm. 7 om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag om tilknytningskravet, til integrationsministeren Spm. 8 om teknisk bistand til ændringsforslag om dokumentation for, at der ikke er tale om tvangsægteskab, til integrationsministeren Spm. 9 om teknisk bistand til ændringsforslag om ændring af udlændingelovens formålsparagraf, til integrationsministeren Spm. 10 om redegørelse for fortilfælde i dansk retspraksis, til integrationsministeren Spm. 11 om redegørelse for, hvorledes det i bemærkningerne omtalte stamtræ skal udformes for at opfylde dokumentationskravene, til integrationsministeren Spm. 12 om redegørelse for, hvad der forstås ved nærtbeslægtede, til integrationsministeren Spm. 13 om redegørelse for, hvorledes myndighederne vil kontrollere, at et ægtepar har samlevet før ægteskabets indgåelse, til integrationsministeren Spm. 14 om forskelsbehandling af arrangerede giftermål blandt EU-borgere og ikke-EU-borgere, til integrationsministeren Spm. 15 om redegørelse for de nye spørgsmål og dokumentationskrav, ansøgere om familiesammenføring skal besvare, til integrationsministeren Spm. 16 om, hvorledes danske statsborgere kan bruge EU-lovgivningen til at slippe uden om de nationale krav til familiesammenføring, til integrationsministeren Spm. 17 om oversendelse af notat, hvori der redegøres for de administrative procedurer, til integrationsministeren

Bilagsnr.	Titel
	Spm. 18 om redegørelse for konsekvenserne for det danske mindretal i Sydslesvig af de foreslåede lovændringer, til integrationsministeren
	Spm. 19 om redegørelse for begreberne arrangeret ægteskab, tvangslignende ægteskab og tvangsægteskab, til integrationsministeren
	Spm. 20 om lovforslagets betydning for danske statsborgeres mulighed for at få familiesammenføring, til integrationsministeren
	Spm. 21 om redegørelse for andre måder, et ægtepar kan dokumentere, at deres ægteskab bygger på frivillighed, til integrationsministeren
	Spm. 22 om indrømmelse af, at et ægteskab er arrangeret, er tilstrækkelig grund til at give afslag på ægtefællesammenføring, til integrationsministeren
	Spm. 23 om eksempler på fortilfælde, hvor der skabes lovhjemmel til, at borgerne for at opnå en rettighed skal redegøre for deres samliv, til integrationsministeren
13	Svar på spm. 1 om kontrol med samliv m.m., fra integrationsministeren
	Svar på spm. 2, om ansatte i den offentlige forvaltning har pligt til at politianmelde ulovligheder, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 3 om antal politianmeldelser på baggrund af mistanke om tvangsægteskaber, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 4 om antal tiltalerejsninger om tvangsægteskaber, fra integrationsministeren
14	Svar på spm. 7 om teknisk bistand til udarbejdelse af ændringsforslag om tilknytningskravet, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 8 om teknisk bistand til ændringsforslag om dokumentation for, at der ikke er tale om tvangsægteskab, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 9 om teknisk bistand til ændringsforslag om ændring af udlændingelovens formålsparagraf, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 10 om redegørelse for fortilfælde i dansk retspraksis, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 11 om redegørelse for, hvorledes det i bemærkningerne omtalte stamtræ skal udformes for at opfylde dokumentationskravene, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 12 om redegørelse for, hvad der forstås ved nærtbeslægtede, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 13 om redegørelse for, hvorledes myndighederne vil kontrollere, at et ægtepar har samlevet før ægteskabets indgåelse, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 14 om forskelsbehandling af arrangerede giftermål blandt EU-borgere og ikke-EU-borgere, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 15 om redegørelse for de nye spørgsmål og dokumentationskrav, ansøgere om familiesammenføring skal besvare, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 16 om, hvorledes danske statsborgere kan bruge EU-lovgivningen til at slippe uden om de nationale krav til familiesammenføring, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 17 om oversendelse af notat, hvori der redegøres for de administrative procedurer, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 18 om redegørelse for konsekvenserne for det danske mindretal af de foreslåede lovændringer, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 19 om redegørelse for begreberne arrangeret ægteskab, tvangslignende ægteskab og tvangsægteskab, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 20 om lovforslagets betydning for danske statsborgeres mulighed for at få familiesammenføring, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 21 om redegørelse for andre måder, et ægtepar kan dokumentere, at deres ægteskab bygger på frivillighed, fra integrationsministeren

Bilagsnr.	Titel
	Svar på spm. 22 om indrømmelse af, at et ægteskab er arrangeret, er tilstrækkelig grund til at give afslag på ægtefællesammenføring, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 23 om eksempler på fortilfælde, hvor der skabes lovhjemmel til, at borgerne for at opnå en rettighed skal redegøre for deres samliv, fra integrationsministeren
15	Svar på spm. 5 om kommentar til henvendelse af 5/11-03 fra Dansk-Nordisk Modstandsbevægelse, fra integrationsministeren
16	Svar på spm. 6, om adoptivbørn er ligestillet med danske børn og hvis ikke, anmodning om teknisk bistand til et ændringsforslag, fra integrationsministeren
17	Avisartikler af 4/10-03, 9/10-03 og 17/10-03 fra Flensborg Avis
18	1. udkast til betænkning
19	Spm. 24 om teknisk bistand til et ændringsforslag om, at der er formodning for tvangsægteskab, hvis der tidligere har været familiesammenføring i den nære familie, til integrationsministeren
	Spm. 25 om fokusering på den herboende familie i forbindelse med tvangsægteskab, til integrationsministeren
	Spm. 26 om udtømmende definition af arrangerede ægteskaber og tvangsægteskaber, til integrationsministeren
	Spm. 27 om, hvordan ferieophold i udlandet skal fratrækkes ophold her i landet, til integrationsministeren
	Spm. 28 om ferieophold i et EU-land eller et andet nordisk land, til integrationsministeren
	Spm. 29 om, hvad der menes med »ophold i udlandet, af en væsentlig betydning for den herboendes uddannelsesmæssige udvikling«, til integrationsministeren
	Spm. 30 om Udlændingestyrelsens definition af tvangsægteskaber, til integrationsministeren
20	Spm. 31 om, hvornår tilknytningskravet bortfalder for en person fra det danske mindretal i Sydslesvig, til integrationsministeren
	Spm. 32 om ligestilling af det danske mindretal i Sydslesvigs medlemmer med andre danskere, til integrationsministeren
	Spm. 33, om ministeren vil sende et dementi til de aviser, hvori han har udtalt sig om det danske mindretal i Sydslesvig, til integrationsministeren
	Spm. 34 om forholdet til EU-lovgivningen på familiesammenføringsområdet, til integrationsministeren
21	Ændringsforslag til 2. behandling, fra integrationsministeren
22	Svar på spm. 24 om teknisk bistand til et ændringsforslag om, at der er formodning for tvangsægteskab, hvis der tidligere har været familiesammenføring i den nære familie, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 25 om fokusering på den herboende familie i forbindelse med tvangsægteskab, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 26 om udtømmende definition af arrangerede ægteskaber og tvangsægteskaber, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 27 om, hvordan ferieophold i udlandet skal fratrækkes ophold her i landet, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 28 om ferieophold i et EU-land eller et andet nordisk land, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 29 om, hvad der menes med »ophold i udlandet, af en væsentlig betydning for den herboendes uddannelsesmæssige udvikling«, fra integrationsministeren

Bilagsnr.	Titel
	Svar på spm. 30 om Udlændingestyrelsens definition af tvangsægteskaber, fra integrationsministeren
23	Svar på spm. 31 om, hvornår tilknytningskravet bortfalder for en person fra det danske mindretal i Sydslesvig, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 32 om ligestilling af det danske mindretal i Sydslesvigs medlemmer med andre danskere, fra integrationsministeren
	Svar på spm. 33, om ministeren vil sende et dementi til de aviser, hvori han har udtalt sig om det danske mindretal i Sydslesvig, fra integrationsministeren
24	2. udkast til betænkning
25	Svar på spm. 34 om forholdet til EU-lovgivningen på familiesammenføringsområdet, fra integrationsministeren
26	3. udkast til betænkning
27	4. udkast til betænkning

Bilag 2

Nogle af udvalgets spørgsmål til integrationsministeren og dennes svar herpå

Spørgsmål 6 og svaret herpå er optrykt efter ønske fra S. De øvrige spørgsmål og svarene herpå er optrykt efter ønske fra RV.

Spørgsmål 2:

Har ansatte i den offentlige forvaltning pligt til at politianmelde ulovligheder, som de får kendskab til gennem deres arbejde?

Svar:

Efter forvaltningslovens § 28, stk. 1, må oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, herunder oplysninger om race, religion, hudfarve, om politiske, foreningsmæssige, seksuelle og strafbare forhold samt oplysninger om helbredsforhold, væsentlige sociale problemer og misbrug af nydelsesmidler og lignende ikke videregives til en anden forvaltningsmyndighed.

Efter forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 3, kan videregivelse af de i forvaltningslovens § 28, stk. 1, nævnte oplysninger dog ske, når videregivelsen sker til varetagelse af private eller offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til de interesser, der begrunder hemmeligholdelse, herunder hensynet til den, oplysningen angår (den såkaldte værdispringsregel).

Det fremgår af bemærkningerne til forvaltningsloven, at når betingelserne i forvaltningslovens § 28, stk. 2 og 3, er opfyldt, vil forvaltningsmyndigheder på begæring eller af egen drift kunne videregive personoplysninger til politiet og anklagemyndigheden.

Efter bestemmelsen i forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 3, er det dog en forudsætning for videregivelse af oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold, at videregivelsen sker til varetagelse af offentlige interesser, der klart overstiger hensynet til den, oplysningen angår, jf. Forvaltningsloven med kommentarer, John Vogter, 3. udg. 1999, s. 544.

Hensynet til at søge alvorlige forbrydelser forebygget, efterforsket og retsforfulgt er omfattet af de private og offentlige interesser, der kan begrunde videregivelse efter forvaltningslovens

§ 28, stk. 2, nr. 3. Hensynet er endvidere tungtvejende i den afvejning, der skal foretages efter forvaltningslovens § 28, stk. 2, nr. 3, og vil således ofte føre til, at videregivelse af oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold kan ske. Der skal dog i hvert enkelt tilfælde foretages en konkret afvejning af de hensyn, som videregivelsen er af betydning for. Det er den myndighed, som er i besiddelse af oplysningen, der i den konkrete sag må foretage interesseafvejningen med henblik på at tage stilling til, om videregivelse må anses for at være berettiget.

Det følger af forvaltningslovens § 31, stk. 1, at i det omfang en forvaltningsmyndighed er berettiget til at videregive en oplysning, skal myndigheden på begæring af en anden forvaltningsmyndighed videregive oplysningen, hvis den er af betydning for myndighedens virksomhed eller for en afgørelse, som myndigheden skal træffe.

Efter § 31 er det den myndighed, der er i besiddelse af oplysningerne, der skal afgøre, om betingelser for og dermed pligten til at videregive oplysningerne er til stede, jf. Forvaltningsloven med kommentarer, John Vogter, 3. udg. 1999, s. 576.

Forvaltningslovens § 31 indebærer, at en forvaltningsmyndighed i de tilfælde, hvor den efter forvaltningslovens § 28, jf. ovenfor, er berettiget til at videregive en oplysning, skal imødekomme en begæring fra en anden forvaltningsmyndighed om udlevering af oplysningen. Der er således ikke en »tavshedsret« for en forvaltningsmyndighed, som af en anden forvaltningsmyndighed anmodes om at videregive fortrolige oplysninger. Efter forvaltningslovens § 31, stk. 2, gælder dette dog ikke, hvis videregivelsen påfører myndigheden et merarbejde, der væsentligt overstiger den interesse, den anden myndighed har i at få oplysningen, jf. Forvaltningsloven med kommentarer, John Vogter, 3. udg. 1999, s. 577.

Spørgsmålet om, hvorvidt offentlige forvaltningsmyndigheder har pligt til at indgive politianmeldelse i tilfælde af formodede lovovertrædelser begået af private, herunder selskaber, er

ikke lovreguleret. Spørgsmålet ses heller ikke nærmere behandlet i den retsvidenskabelige litteratur. Besvarelsen af spørgsmålet vil bl.a. afhænge af, hvilke opgaver den pågældende myndighed varetager på det pågældende lovområde.

Det må antages, at forvaltningsmyndigheder, der netop har til opgave at føre tilsyn med, at borgerne overholder lovgivningen, efter omstændighederne har pligt til at indgive politianmeldelse i anledning af konstaterede lovovertrædelser.

Uden for sådanne tilfælde kan der formentlig opstilles den hovedregel, at forvaltningsmyndigheder er berettiget – men ikke forpligtet – til at indgive politianmeldelse i anledning af formodet strafbart forhold begået af private.

Spørgsmål 4:

I hvor mange af de 17 sager, hvor Udlændingestyrelsen i 2002 meddelte afslag på familiesammenføring under henvisning til, at ægteskabet var indgået mod eget ønske, er der rejst tiltale?

Svar:

Efter udlændingelovens § 9, stk. 8, kan der ikke – medmindre ganske særlige grunde afgørende taler derfor – gives tilladelse til ægtefællesammenføring, såfremt det må anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået eller samlivsforholdet er etableret efter begge parterens ønske.

Bestemmelsen blev indført ved lov nr. 365 af 6. juni 2002 om ændring af udlændingeloven og ægteskabsloven. Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår bl.a. følgende (L 152 af 28. februar 2002, side 56):

»Det vil efter den foreslåede bestemmelse ikke være et krav, at den konkrete sag indeholder oplysninger af en sådan karakter, at det må lægges til grund, at ægteskabet er indgået mod parternes ønske, for at meddele afslag på ægtefællesammenføring. Det afgørende er, om det må anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået eller samlivsforholdet er etableret efter begge parterens ønske.«

Som det fremgår, er det altså tilstrækkeligt for at meddele afslag på ægtefællesammenføring, at det må anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået efter parternes ønske. Der stilles således ikke krav om, at udlændingemyndighederne skal

bevise, at der er tale om et ægteskab, som er indgået mod eget ønske under tvang eller pres.

I forhold til muligheden for at straffe en person, der tvinger en anden person til at indgå ægteskab, er de relevante bestemmelser straffelovens §§ 260 og 266, som har følgende ordlyd:

»§ 260. Med bøde eller fængsel indtil 2 år straffes for ulovlig tvang den, som

- 1) ved vold eller ved trussel om vold, om betydelig skade på gods, om frihedsberøvelse eller om at fremsætte usand sigtelse for strafbart eller ærerørigt forhold eller at åbenbare privatlivet tilhørende forhold tvinger nogen til at gøre, tåle eller undlade noget,
- 2) ved trussel om at anmelde eller åbenbare et strafbart forhold eller om at fremsætte sande ærerørigt beskyldninger tvinger nogen til at gøre, tåle eller undlade noget, for så vidt fremtvingelsen ikke kan anses tilbørlig begrundet ved det forhold, som truslen angår.«

»§ 266. Den, som på en måde, der er egnet til hos nogen at fremkalde alvorlig frygt for eget eller andres liv, helbred eller velfærd, truer med at foretage en strafbar handling, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.«

Justitsministeriet har oplyst, at i tilfælde, hvor tvangen kan henføres til konkrete handlinger – f.eks. trussel om vold eller trussel på livet – kan det forhold, at nogen tvinges til at indgå ægteskab, efter omstændighederne falde ind under de nævnte straffebestemmelser.

Justitsministeriet er ikke i besiddelse af statistisk materiale vedrørende antallet af anmeldelser og sigtelser for overtrædelse af straffelovens bestemmelser om ulovlig tvang i forbindelse med indgåelse af ægteskab. Der ses endvidere ikke at eksistere retspraksis på området.

Det er et almindeligt princip i dansk strafferet, at tvivlen skal komme den tiltalte til gode ("uskyldig, indtil det modsatte er bevist"). Det betyder ikke alene, at anklagemyndigheden har bevisbyrden, men også, at anklagemyndigheden skal løfte bevisbyrden på en sådan måde, at der ikke kan rejses rimelig tvivl om den tiltaltes skyld.

I tilfælde, hvor der er tvivl om, hvorvidt en person har tvunget en anden person til at indgå ægteskab, kan den pågældende altså ikke straffes herfor.

Udlændingestyrelsen har foretaget en gennemgang af de 17 sager, hvori Udlændingestyrelsen i 2002 meddelte afslag på ægtefællesammenføring under henvisning til, at ægteskabet ikke ansås for indgået efter den herboendes eget ønske.

I 14 sager har Udlændingestyrelsen direkte fra den herboende ægtefælle modtaget oplysningerne om, at det pågældende ægteskab er indgået under tvang eller tvangslignende forhold. I 13 af de 14 sager har den herboende ægtefælle krævet eller indtrængende anmodet om, at Udlændingestyrelsen ikke over for familien eller i afgørelsen tilkendegiver, at oplysningerne om, at ægteskabet er indgået under tvang eller tvangslignende forhold, hidrører fra den pågældende, idet den pågældende typisk frygter for sit liv eller for at blive udsat for vold fra familiens side. I den sidste af de 14 sager har den herboende ægtefælle brudt med familien, hvorfor den pågældende i stedet har anmodet om, at den pågældendes nye adresse holdes hemmelig for familien.

I en sag har Udlændingestyrelsen modtaget oplysningerne om, at det pågældende ægteskab er indgået under tvang eller tvangslignende forhold, fra politiet, som har modtaget oplysningerne fra kommunens giftefoged, der igen har modtaget dem fra den herboende ægtefælle. I denne sag har den herboende ægtefælle ikke over for Udlændingestyrelsen tilkendegivet ønske om fortrolighed.

I de sidste to sager har Udlændingestyrelsen modtaget oplysningerne om, at det pågældende ægteskab er indgået under tvang eller tvangslignende forhold, direkte fra ansøgeren (den udenlandske ægtefælle), der opholdt sig i hjemlandet. I den ene sag har den udenlandske ægtefælle anmodet om fortrolighed. I den anden sag har den udenlandske ægtefælle ikke anmodet om fortrolighed.

Udlændingestyrelsen har ikke fundet anledning til at indgive politianmeldelse i de pågældende sager. I 15 sager er der således udtrykkeligt anmodet om, at Udlændingestyrelsen omgår de afgivne oplysninger med fortrolighed, og i de resterende to sager har den herboende ægtefælle ikke over for Udlændingestyrelsen udtrykt ønske om, at der indgives politianmeldelse.

Hertil kommer, at en politianmeldelse typisk vil forværre den herboende ægtefælles forhold

yderligere, eksempelvis ved at den pågældende risikerer at blive udsat for fysisk eller psykisk overlast fra den eller de personer, der har tvunget den pågældende til at indgå ægteskab. Endvidere ville en eventuel straffesag kunne bringe den herboende ægtefælle i en ganske ubehagelig situation, hvor den pågældende tilskyndes til at vidne mod sine egne forældre eller andre familiemedlemmer, der har udført tvangen. Endelig har Udlændingestyrelsen valgt at lægge meget vægt på tillidsforholdet mellem styrelsen og den eller de personer, der er blevet tvunget til at indgå ægteskab, således at oplysninger om strafbare forhold begået imod den eller de pågældende ikke videregives til politiet mod den eller de pågældendes ønske, medmindre det strafbare forhold er af en sådan grovhed, at offentlige interesser klart tilsiger underretning af politiet på trods heraf.

Udlændingestyrelsen har i sager, hvor styrelsen ud fra sagens konkrete forhold har fundet anledning hertil, vejledt den herboende ægtefælle om muligheden for at søge bistand hos de sociale myndigheder. Derudover har Udlændingestyrelsen – indtil Foreningen Broen ophørte i 2002 – i en række af de ovennævnte sager vejledt den herboende ægtefælle om muligheden for at rette henvendelse til denne forening.

Spørgsmål 5:

Ministeren bedes kommentere henvendelse af 5. november 2003 fra Dansk-Nordisk Modstandsbevægelse, jf. L 6 – bilag 9.

Svar:

Dansk-Nordisk Modstandsbevægelse har i en henvendelse af 5. november 2003 til Folketingets Integrationsudvalg bl.a. anført, at alle via et transitophold i et af de andre EU-lande eller et andet nordisk land frit vil kunne indrejse i Danmark uanset alder, og at dette ikke kun gælder ægtefæller, men også andre familiemedlemmer til herboende personer. Dansk-Nordisk Modstandsbevægelse finder, at lovforslag nr. L 6 på den baggrund bliver uden betydning.

Jeg kan oplyse, at herboende udlændinge, som er statsborgere i et EU/EØS-land, og som arbejder her i landet, i medfør af EU-rettens regler om fri bevægelighed har adgang til familiesammenføring med udlændinge på lempeligere vilkår end andre herboende personer.

F.eks. har en EU-borger, der indrejser i Danmark som arbejdstager, ret til familiesammenføring med følgende personer:

- EU-borgerens ægtefælle.
- EU-borgerens eller dennes ægtefælles efterkommere, der er under 21 år eller forsørges af den pågældende.
- Personer, der er beslægtede i opstigende linie med EU-borgeren eller dennes ægtefælle og forsørges af den pågældende.
- Andre familiemedlemmer, som forsørges af EU-borgeren eller i hjemlandet er optaget i dennes husstand.

Familiesammenføring vil efter EU-retten regler ikke kunne betinges af f.eks. opfyldelse af et tilknytningskrav.

En dansker, der bor og arbejder i et andet EU/EØS-land, nyder godt af de samme lempelige regler under sit ophold i det pågældende land. Vender den danske statsborger herefter tilbage til Danmark for at arbejde her, kan den pågældende efter EF-domstolens praksis som udgangspunkt medbringe sine familiemedlemmer på tilsvarende lempelige vilkår.

EF-domstolen har imidlertid fastslået, at EU-retten regler om fri bevægelighed ikke kan påberåbes med henblik på uretmæssig unddragelse af national lovgivning og heller ikke er til hinder for, at medlemsstaterne træffer de fornødne foranstaltninger til hindring af misbrug af denne art.

Det følger således af EF-domstolens praksis, at en EU-borger, der bosætter sig i en anden medlemsstat som arbejdstager med henblik på ved en tilbagevenden til hjemlandet at opnå familiesammenføring med sin udenlandske ægtefælle, alene vil kunne påberåbe sig EU-retten regler om fri bevægelighed, såfremt der er tale om et reelt ægteskab.

Udlændingemyndighederne vil ikke anse et ægteskab for reelt, såfremt ægteskabet – uanset om dette er indgået efter begge parters eget ønske eller ej – er indgået med henblik på at skaffe en udlænding ophold i Danmark (proforma). Et ægteskab, som ikke er indgået efter begge parters ønske, men efter pres fra familien med henblik på at skaffe en udlænding ophold i Danmark, vil således ikke af udlændingemyndighederne blive betragtet som reelt, og en ansøgning om ægtefællesammenføring på grundlag af et sådant ægteskab vil derfor skulle behandles efter

udlændingelovens almindelige regler om ægtefællesammenføring.

Jeg henleder i øvrigt opmærksomheden på, at ikke alle herboende personer har mulighed for eller ønske om at bosætte sig og arbejde i et andet EU-land. Der vil derfor også i fremtiden være et overvejende antal ægtefællesammenføringsager, som ikke skal afgøres efter EU-retten særlige regler om fri bevægelighed, men derimod efter de almindelige regler i udlændingeloven.

Jeg kan på den baggrund ikke tilslutte mig det af Dansk-Nordisk Modstandsbevægelse anførte synspunkt om, at lovforslag nr. L 6 ikke får praktisk betydning.

Spørgsmål 6:

Vil adopterede, der som børn er adopteret fra udlandet til Danmark, efter lovforslaget være ligestillede med jævnaldrende, der er født i Danmark, eller af danske forældre? Hvis ikke, anmodes om teknisk bistand til et ændringsforslag, der medfører en sådan ligestilling?

Svar:

Den foreslåede lempelse af tilknytningskravet i udlændingelovens § 9, stk. 7, gælder for alle, der enten har haft dansk indfødsret i 28 år eller er født og opvokset her i landet eller er kommet hertil som mindre børn og har haft deres opvækst i Danmark og endvidere har haft 28 års lovligt – i det væsentlige sammenhængende – ophold her i landet.

Der indføres ikke ved den foreslåede lempelse særskilte regler for personer, der er kommet til Danmark i en ung alder som følge af adoption. Udenlandske adoptivbørn vil derfor som andre udenlandske børn, der kommer til Danmark i en ung alder og har deres opvækst her i landet, skulle opfylde enten kravet om at have haft dansk indfødsret i 28 år eller kravet om at have haft 28 års lovligt – i det væsentlige sammenhængende – ophold her i landet for at blive undtaget fra det almindelige tilknytningskrav. Udenlandske adoptivbørn sidestilles således med andre børn, der kommer til Danmark i en ung alder og har deres opvækst her i landet.

Det fremgår af lovbemærkningerne til den foreslåede ændring af udlændingelovens § 9, stk. 8, at adoptivbørn i denne sammenhæng vil være sidestillet med biologiske børn.

For så vidt angår anmodningen om lovteknisk bistand til et ændringsforslag, der medfører, at personer, der som børn er adopteret fra udlandet til Danmark, ligestilles med jævnaldrende, der er født i Danmark eller af danske forældre, forudsættes det ved besvarelsen af spørgsmålet, at der ønskes et ændringsforslag i relation til den foreslåede lempelse af udlændingelovens § 9, stk. 7, om tilknytningskrav ved ægtefællesammenføring.

Det forudsættes endvidere, at der ønskes et ændringsforslag, hvorefter udenlandske adoptivbørn, der er adopteret fra udlandet som små børn, i relation til tilknytningskravet sidestilles med personer, der har haft dansk indfødsret fra fødslen, når de pågældende fylder 28 år. Det forudsættes herved, at det pågældende adoptivbarn senest ved adoptionen har erhvervet dansk indfødsret.

Lovteksten til et ændringsforslag til lovforslag nr. L 6 af 8. oktober 2003 vil kunne se sådan ud:

Ændringsforslag til

Forslag nr. L 6 af 8. oktober 2003 til lov om ændring af udlændingeloven (Ændring af reglerne om tilknytningskrav ved ægtefællesammenføring og styrket indsats mod ægteskaber, der indgås mod eget ønske)

Ændringsforslag

Til § 1

1. Nr. 1 affattes således:

”§ 9, stk. 7, affattes således:

”Stk. 7. Opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 1, litra a, når den herboende person ikke har haft dansk indfødsret i 28 år, og efter stk. 1, nr. 1, litra b-d, kan, medmindre ganske særlige grunde taler derimod, kun gives, såfremt ægtefællernes eller samlevernes samlede tilknytning til Danmark er større end ægtefællernes eller samlevernes samlede tilknytning til et andet land. Herboende personer med dansk indfødsret, der er adopteret fra udlandet inden det fyldte ... [f.eks. 3.] år, og som senest i forbindelse med adoptionen har erhvervet dansk indfødsret, anses for at have haft dansk indfødsret fra fødslen.””

Det problem, som ændringsforslaget sigter på at løse, vil kun være aktuelt i ganske få tilfælde.

Adoptivbørn, der er kommet hertil som små og er opvokset her i landet, vil således i alminde-

lighed i praksis kunne opfylde tilknytningskravet, såfremt de måtte ønske at få en udenlandsk ægtefælle til Danmark. Ophold uden for Danmark forud for adoption fratrækkes ikke ved denne vurdering, ligesom det udenlandske adoptivbarn sjældent vil have bevaret en kontakt til hjemlandet. De pågældende vil derfor kun i meget få tilfælde kunne have problemer med tilknytningskravet.

Det skal bemærkes, at en vedtagelse af ændringsforslaget, der indebærer en positiv særbehandling af en mindre persongruppe, vil rejse andre spørgsmål om forskelsbehandling af lige eller sammenlignelige tilfælde.

Hvis adoptivforældrene til et udenlandsk adoptivbarn først opnår dansk indfødsret efter barnets fødsel, men inden adoptionen, vil det adoptivbarn, der er adopteret fra udlandet inden det fyldte 3. år, og som erhvervede dansk indfødsret i forbindelse med adoptionen og nu er fyldt 28 år, og som efter ændringsforslaget skal anses for at have haft dansk indfødsret fra fødslen, opnå en bedre retsstilling end adoptivforældrenes eventuelle biologiske børn, der først opnår dansk indfødsret på tidspunktet for forældrenes erklæring eller naturalisation.

I den situation, hvor en herboende udlænding efter reglerne om familiesammenføring får sit f.eks. to-årige udenlandske barn her til landet, vil det pågældende barn i relation til 28 års-reglen først ved det fyldte 30. år, såfremt vedkommende uden væsentlige afbrydelser lovligt har opholdt sig i Danmark siden ankomsten her til landet, blive omfattet af fritagelsen for tilknytningskravet.

Tilsvarende vil et barn, hvis forældre på fødselstidspunktet ikke har dansk indfødsret, men som på et senere tidspunkt erhverver dansk indfødsret, i hvilken forbindelse også barnet erhverver dansk indfødsret, først være omfattet af den foreslåede lempelse efter 28 års dansk indfødsret eller 28 års ophold her i landet. Dette gælder også, selvom barnets forældre eller den ene af forældrene tidligere har haft dansk indfødsret i en lang årrække og blot i et kortere tidsrum omkring barnets fødsel har været udenlandske statsborgere.

Derimod vil et adoptivbarn, der er fyldt 28 år, og som inden det fyldte 3. år blev adopteret fra udlandet, i hvilken forbindelse den pågældende erhvervede dansk indfødsret, efter ændringsfor-

slaget opnå en bedre retsstilling end det familiesammenførte barn og det barn, der er født i udlandet af en oprindelig dansk statsborger, der ved tilbagevenden til Danmark generhverver sin tidligere danske indfødsret, uanset at disse børn i visse tilfælde vil have opholdt sig her i landet i længere tid end adoptivbarnet.

Spørgsmål 10:

Ministeren bedes redegøre for fortilfælde i dansk retspraksis for den såkaldte formodningsregel.

Svar:

Med lovforslaget foreslås det, at der indføres en formodningsregel, som indebærer, at det, såfremt et ægteskab er indgået eller et samlivsforhold er etableret mellem nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede, medmindre særlige grunde taler derimod, anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået eller samlivsforholdet er etableret efter begge parters eget ønske. Der vil herefter som udgangspunkt blive meddelt afslag på ægtefællesammenføring.

Kan parterne godtgøre over for udlændingemyndighederne, at ægteskabet er indgået eller samlivsforholdet etableret efter eget ønske, vil der dog ikke blive meddelt afslag på ægtefællesammenføring af denne grund.

Formålet med forslaget er ikke at begrænse antallet af ægtefællesammenførte udlændinge, men at hjælpe de unge, der er i fare for – mod deres eget ønske – at blive tvunget eller presset ind i et ægteskab mod eget ønske.

Integrationsministeriet er ikke umiddelbart bekendt med anden lovgivning, der måtte indeholde tilsvarende eller lignende formodningsregler.

Spørgsmål 11:

Ministeren bedes redegøre detaljeret for, hvorledes det i bemærkningerne omtalte stamtræ skal udformes for at opfylde dokumentationskravene. Der bedes givet et eksempel på en skabelon for et sådant stamtræ.

Svar:

Af lovbemærkningerne til den foreslåede affattelse af udlændingelovens § 9, stk. 8, 1 pkt., hvorefter opholdstilladelse med henblik på ægtefællesammenføring ikke, medmindre ganske særlige grunde afgørende taler derfor, kan gives,

såfremt det må anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået eller samlivsforholdet er etableret efter begge parters eget ønske, fremgår det bl.a., at ved den fremtidige administration af den foreslåede bestemmelse, skal tidligere ægtefællesammenføringer i familien tale for, at ægteskabet eller samlivsforholdet ikke anses for indgået eller etableret efter begge parters eget ønske.

Udlændingemyndighederne skal alene inddrage oplysninger om tidligere ægtefællesammenføringer, hvis der er tale om ægtefællesammenføringer i parternes nære familier. Ved nær familie forstås i denne sammenhæng forældre og søskende.

Udlændingemyndighederne skal lægge parternes egne oplysninger om tidligere ægtefællesammenføringer i familien til grund, medmindre der er anledning til at betvivle disse.

Oplyser parterne samstemmende, at der ikke tidligere er sket ægtefællesammenføringer til Danmark i deres nære familier, og foreligger der ikke oplysninger, der peger i anden retning, foretager udlændingemyndighederne således ikke yderligere, og parterne anmodes ikke om yderligere oplysninger.

Foreligger der imidlertid for udlændingemyndighederne oplysninger, der peger i retning af, at der tidligere er sket ægtefællesammenføring til Danmark i en af eller begge ægtefællernes eller samlevernes nære familier, skal udlændingemyndighederne foretage en nærmere undersøgelse heraf. Der kan f.eks. være tale om oplysninger fra parterne selv om tidligere tilfælde af ægtefællesammenføring i parternes familier eller oplysninger herom fra andre, herunder parternes familiemedlemmer.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at undersøgelsen i sådanne tilfælde vil ske ved, at begge ægtefæller eller samlevere anmodes om hver især at udfylde et stamtræ med oplysninger om navn, fødedato og civilstand vedrørende de pågældendes familier. Bemærkningerne skal forstås således, at de pågældende skal afgive oplysninger om navn, fødedato og civilstand vedrørende de pågældendes forældre og søskende. De pågældende vil således ikke blive anmodet om, at udfylde egentlige stamtræer for deres familiemæssige forhold. Oplysningerne vil blive sammenholdt med udlændingemyndighedernes oplysninger om de pågældende personer og deres eventuelle ægtefællesammenføringsforhold.

Efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 8, 2. pkt., anses det, medmindre særlige grunde taler derimod, for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået eller samlivsforholdet er etableret efter begge parter eget ønske, såfremt et ægteskab er indgået eller et samlivsforhold er etableret mellem nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede (den såkaldte formodningsregel).

Det fremgår af lovbemærkningerne til § 9, stk. 8, 2. pkt., at gruppen af personer, der i relation til den foreslåede formodningsregel skal anses som nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede, omfatter familiemedlemmer i ægtefællernes eller samlevernes bedsteforældres ret op- og nedstigende linje og ægtefællernes eller samlevernes bedsteforældres søskendes ret op- og nedstigende linje.

Stedforældre og deres slægtninge i ret op- og nedstigende linje anses endvidere som nærtbeslægtede. Adoptivbørn vil i familiemæssig sammenhæng blive sidestillet med biologiske børn, ligesom halvsøskende vil være sidestillet med helsøskende.

Gruppen af nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede omfatter således bl.a. parternes onkler og tanter, fætre og kusiner, fætters og kusiners børn, forældrenes fætre og kusiner og de pågældendes børn (næstsøskendebørn) og parternes stedforældre og de pågældendes børn.

Som ved vurderingen efter udlændingelovens § 9, stk. 8, 1. pkt., skal udlændingemyndighederne også ved vurderingen efter bestemmelsens 2. pkt. om, hvorvidt ægtefællerne eller samleverne er nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede, først og fremmest lægge parternes egne oplysninger til grund.

Oplyser parterne samstemmende, at de ikke er nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede, og underskriver de pågældende en tro- og loveklæring herom, og foreligger der ikke oplysninger, der peger i anden retning, foretager udlændingemyndighederne således normalt ikke yderligere i relation til undersøgelse af parternes slægtskabsforhold, og parterne anmodes ikke om yderligere oplysninger.

Foreligger der imidlertid for udlændingemyndighederne oplysninger, der konkret peger i retning af, at der kan være tale om et ægteskab eller samlivsforhold mellem nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede, skal udlændinge-

myndighederne foretage en nærmere undersøgelse heraf. Sådanne omstændigheder kan f.eks. være oplysninger fra parterne selv om de pågældendes familier eller oplysninger fra andre – herunder parternes familiemedlemmer – om slægtskabsforholdet.

Det fremgår af lovbemærkningerne, at undersøgelsen i sådanne tilfælde i første omgang vil ske ved, at begge ægtefæller eller samleverne anmodes om hver især at udfylde et stamtræ med oplysninger om navn, fødedato og civilstand m.v. vedrørende de pågældendes familier. Bemærkningerne skal forstås således, at de pågældende skal afgive oplysninger om navn, fødedato, civilstand m.v. vedrørende de familierelationer, som konkret er relevante i forhold til en vurdering af, om parterne er nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede.

Foreligger der således konkrete oplysninger, der peger i retning af, at parterne f.eks. er fætter og kusine, vil begge parter blive anmodet om at udfylde et stamtræ med oplysninger om navn, fødedato og civilstand for deres forældre, bedsteforældre og de af forældrenes søskende, hvorpå den mulige familierelation beror.

De udfyldte stamtræer vil herefter blive sammenlignet og sammenholdt med udlændingemyndighedernes øvrige oplysninger om de pågældende personers familierelationer.

På tilsvarende måde vil parterne, såfremt der foreligger oplysninger i sagen, der peger i retning af, at de pågældende er beslægtede på anden vis, blive anmodet om at udfylde et stamtræ dækkende de familierelationer, der er relevante for at belyse rigtigheden af de foreliggende oplysninger.

Begrebet stamtræ skal således – som ved administrationen af udlændingelovens § 9, stk. 8, 1. pkt. – forstås som en samlebetegnelse for de uddybende familiemæssige oplysninger, der i visse tilfælde skal gives til udlændingemyndighederne, hvor der foreligger omstændigheder, der peger i retning af, at parterne er nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede. Parterne vil derfor ikke i alle tilfælde blive anmodet om at udfylde stamtræer for samtlige de familierelationer, der ifølge bemærkningerne til lovforslaget udgør gruppen af personer, der skal anses som nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede efter udlændingelovens § 9, stk. 8, 2. pkt.

Det bemærkes herved, at parterne naturligvis ikke vil blive stillet ringere, såfremt der er oplysninger, de ikke har – eller ikke umiddelbart kan få – kendskab til.

Det er væsentligt at have for øje, at formålet med den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 8, ikke er at begrænse antallet af ægtefællesammenførte udlændinge, men at give de unge, der er i risiko for at blive tvunget eller presset ind i et ægteskab mod eget ønske, en mulighed for at undgå dette.

Udlændingemyndighederne vil ved administrationen af bestemmelsen naturligvis have formålet med bestemmelsen for øje.

Spørgsmål 14:

Hvad er årsagen til, at arrangerede giftermål mellem danske statsborgere eller mellem en dansk statsborger og en EU-borger ikke sidestilles med arrangerede ægteskaber mellem en dansk statsborger og en ikke EU-borger? Og er denne forskelsbehandling lovlig?

Svar:

Med lovforslaget understreger regeringen, at alle unge, uanset etnisk tilhørsforhold, skal have mulighed for selv at vælge deres ægtefælle. Det danske samfund skal ikke tolerere, at unge i Danmark presses til at indgå ægteskaber, som de ikke ønsker. Det er regeringens holdning, at det frie valg, beskyttelsen af den enkelte og ligestilling mellem kvinder og mænd skal respekteres.

Lovforslaget indeholder på den baggrund en ændring af udlændingelovens bestemmelse i § 9, stk. 8, om, at der ikke gives tilladelse til ægtefællesammenføring, såfremt det må anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået efter eget ønske.

Jeg vil gerne fremhæve, at det efter lovforslaget alene er afgørende, om der er tale om et ægteskab, der er indgået efter parternes eget ønske. Begreberne tvangsægteskab og arrangerede ægteskaber er ikke velegnede til at beskrive det område, som regeringen ønsker at gribe ind overfor. Efter min opfattelse er begrebet tvangsægteskab for snævert, mens begrebet arrangerede ægteskaber er for bredt.

Med lovforslaget sikres, at der i de tilfælde, hvor der er tvivl om, hvorvidt et ægteskab er indgået efter eget ønske, gives afslag på ægtefællesammenføring.

Omvendt vil der i tilfælde, hvor ægteskabet er indgået efter begge parter eget ønske, ikke blive meddelt afslag på ægtefællesammenføring efter udlændingelovens § 9, stk. 8.

Lovforslaget rammer således ikke arrangerede ægteskaber, der indgås efter begge parter eget ønske, men alene de ægteskaber, der indgås mod eget ønske.

Det bemærkes, at den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 8, også vil gælde i de tilfælde, hvor en udlænding, der er statsborger i et EU-land, indgiver en ansøgning om ægtefællesammenføring efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1.

Den foreslåede bestemmelse vil derimod ikke finde anvendelse i tilfælde, hvor en udlænding, der er statsborger i et EU-land, indgiver ansøgning om opholdstilladelse under henvisning til et andet retsgrundlag, herunder EU-reglerne.

Særligt vedrørende muligheden for at opnå ægtefællesammenføring efter EU-reglerne henvises til besvarelsen af Integrationsudvalgets spørgsmål nr. 16 ad lovforslaget.

Det er fuldt lovligt at behandle udlændinge, der er omfattet af EU-reglerne, anderledes end udlændinge, der er omfattet af udlændingeloven.

Jeg kan endelig oplyse, at justitsministeren i sit svar på spørgsmål nr. 83 af 16. juni fra Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik (Alm. del – bilag 320) bl.a. har oplyst følgende:

»Efter § 20, stk. 2, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, skal parter, som ønsker at indgå ægteskab, ved samtidigt møde på spørgsmål af vielsemyndigheden erklære at ville ægte hinanden.

På denne måde får vielsemyndigheden mulighed for at sikre sig, at begge parter er klar over, at de er i færd med at indgå ægteskab, at de begge ønsker at indgå ægteskab med hinanden, og at de forstår konsekvenserne heraf. Samtidig har vielsemyndigheden mulighed for at vurdere, om ønsket om at indgå ægteskab skyldes, at en eller begge parter eventuelt er udsat for et utilbørligt pres.

Hvis en af parterne på utilbørlig vis er presset til at indgå ægteskabet, eller hvis en af parterne ikke forstår konsekvenserne af ægteskabet, må vielsemyndigheden ikke gennemføre vielsen.«

Bilag til bet. o. lovf. vedr. udlændingeloven

Bestemmelsen i § 20, stk. 2, i lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, finder bl.a. anvendelse ved ægteskaber, der indgås mellem danske statsborgere.

Spørgsmål 17:

Ministeren bedes bekræfte, at enhver dansk statsborger, som har arbejdet i et andet EU-land, har ret til at vende hjem med sin familie, uanset dennes oprindelse. I den sammenhæng bedes oversendt et notat, hvori der redegøres for de administrative procedurer i den forbindelse, herunder tidsfrister, sagsbehandlingstid osv.

Svar:

For så vidt angår spørgsmålets første del skal jeg henvise til besvarelsen af Integrationsudvalgets spørgsmål nr. 16 ad lovforslaget.

Om sagsbehandlingen af ansøgninger om familiesammenføring med herboende danske statsborgere, der er omfattet af EU-rettens regler om fri bevægelighed, kan jeg oplyse følgende:

Ansøgninger om familiesammenføring med herboende danske statsborgere, der påberåber sig at være omfattet af EU-rettens regler om fri bevægelighed, behandles i Udlændingestyrelsen i 1. instans med klageadgang til Integrationsministeriet. Andre EU/EØS-sager behandles i statsamtene i 1. instans med klageadgang til Udlændingestyrelsen. Indgives en ansøgning om familiesammenføring med en herboende dansk statsborger til et af statsamtene, videresender det pågældende statsamt ansøgningen til Udlændingestyrelsen til videre foranstaltning.

Udlændingestyrelsens sagsbehandling i de omhandlede sager følger de almindelige proce-

durer for opholdssager. Der er ingen formelt fastsatte frister for, hvornår en ansøgning om opholdstilladelse skal være indgivet, eller for, hvornår sagen skal være afgjort.

Udlændingemyndighederne har alene kendskab til et meget begrænset antal konkrete sager af den pågældende type, og der foreligger ikke særskilte opgørelser over sagsbehandlingstiden.

Spørgsmål 25:

Når man formoder, at der er tale om et tvangsægteskab, såfremt der har været tidligere familiesammenføringer i den nære familie, vil man da udelukkende fokusere på den herboendes familie?

Svar:

Efter bemærkningerne til lovforslaget skal tidligere ægtefællesammenføringer i ægtefællernes nære familie tale for, at ægteskabet ikke anses for indgået efter begge parter eget ønske.

Som det fremgår heraf, skal udlændingemyndighederne inddrage oplysninger om tidligere ægtefællesammenføringer i begge parter nære familie og ikke kun i den herboendes nære familie ved vurderingen af, hvorvidt det må anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået efter begge parter eget ønske.

Oplysninger om tidligere ægtefællesammenføringer i ægtefællernes nære familie indgår i vurderingen på linje med samtlige andre foreliggende oplysninger i sagen.

Der er således ikke tale om en formodningsregel.